

Hmeljarski vestnik

Glasilo Hmeljarskega društva za Dravsko banovino v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu
Člani Hmeljarskega društva prejema jo list brezplačno

Štev. 12.

Žalec, dne 1. decembra 1936

Leto III.

Razvoj letošnje hmeljske kupčije in izgledi za bodočnost

Razvoj hmeljske kupčije v letošnji sezoni je bil v primeru z zadnjimi leti čisto nenavaden. Medtem ko so se hmeljski trgovci prejšnja leta posluževali metode počasnega nakupovanja ter s tem preprečili močnejše povpraševanje in dviganje hmeljskih cen, se je hmeljska kupčija razvijala letos povsem drugače. Kljub temu, da je pridelala Čehoslovaška, ki je naš glavni konkurent na svetovnih hmeljskih tržiščih, skoraj enkrat toliko hmelja, kakor zadnja leta, se je hmeljska kupčija razvila izredno živahno ter ostala pri nespremenjenih cenah čvrsta do konca sezone, ko so se cene pričele celo polagoma dvigati.

Isti pojav kakor pri nas je bilo opazati tudi na Čehoslovaškem. Dasiravno je pridelala Čehoslovaška zadnja tri leta malo hmelja in so hmeljarji upravičeno pričakovali, da bo trgovina živahno segala po hmelju, se je hmeljska kupčija le počasi razvijala. Letos pa, četudi so na Češkem imeli izredno dobro letino, je trgovina pokazala takoj začetkom sezone za hmeljski pridelek živahno zanimanje, ki se je stopnjevalo v toliki meri, da je vladalo nekaj časa naravnost viharno povpraševanje po hmelju, vsled česar so se prvotno slabe cene znatno popravile, zaloge hmelja pa so vidno kopnele. Slično kakor pri nas in na Češkem se je razvijala hmeljska kupčija tudi v drugih državah.

Nastane vprašanje, kaj je dalo povod hmeljski trgovini, da je kupovala letošnje leto v tako hitrem tempu in v tako velikem obsegu?

Za to sta merodajna predvsem dva razloga: 1) izpadek letine v nekaterih državah, v prvi vrsti pa v Ameriki, 2) stalno naraščanje konzuma piva mladane po vsem svetu.

Da pa nam bo stvar lažje razumljiva, bomo primerjali letošnjo svetovno hmeljsko letino z lansko, obenem pa ugotovili, v koliko je bila cenitev letošnje letine pred sezono s strani svetovne hmeljske trgovine pogrešna.

Študijski oddelček češke sekcije Hmeljarskega društva v Žalcu objavlja sledeče tozadavne podatke:

Države	Let. 1935 v kvintalih	Let. 1936 v kvintalih	Cenitev let. 1936 po 50 kg
Nemčija	217.000	195.000	207.000
Čehoslovaška	150.000	245.000	225.000
Jugoslavija	75.000	65.000	75.000
Poljska	43.000	46.000	55.000
Francija	47.000	35.000	60.000
Belgija	26.000	15.000	18.000
Evropske države torej skupaj	558.000	601.000	640.000
Anglija	252.000	235.000	220.000
Amerika (USA in Kanada)	380.000	225.000	300.000
Ostale države sveta	30.000	25.000	30.000
Svetovna hmeljska letina	1.220.000	1.086.000	1.190.000

Ako upoštevamo nadalje, da je znašala potrošnja hmelja v letu 1935 1.100.000 kvintalov in da se računa v sezoni 1936-37 pri stalnem naraščanju konzuma piva s potrošnjo najmanj 1.150.000 kvintalov hmelja, potem vidimo, da letošnji svetovni hmeljski pridelek ne bo kril potrebe, kar ni moglo ostati brez učinka na potek letošnje hmeljske kupčije.

Kljub rekordni letini na Čehoslovaškem ne more biti torej govora o kaki nadprodukciji hmelja v letu 1936, ker znaša po dosedanjih cenitvah in ugotovitvah letošnji svetovni hmeljski pridelek 134.000 kvintalov manj, nego lanski in 64.000 kvintalov manj, kot bo znašala predvidena svetovna potrošnja hmelja. Pivovarne bodo morale torej uporabljati deloma tudi hmelj starejših letnikov, da bodo krile v celoti svojo potrebo.

Če pa je temu tako, potem se bo marsikomu zdelo čudno, da niso navedena dejstva vplivala v večji meri na porast hmeljskih cen v letošnji sezoni.

Glavni razlog za to je izredno velika hmeljska letina Čehoslovaške, ki ima sicer svoje redne odjemalce za gotovo količino pridelka, pri tako ogromni letini, kakor je bila letošnja, pa začetkom sezone ni bilo čisto gotovo, če bo mogoče plasirati ves ta hmelj količinski zadovoljivo. Ravnotako važno pa je dejstvo, da je imela Čehoslovaška letos v primeru s prejšnjimi leti mnogo slabše blago, ker je peronospora med zorenjem hmelja temeljito opravila svoje delo, tako da je bilo letos na Češkem razmeroma malo-brezhibnega blaga. Čehoslovaško je torej v letu 1936 zadela slična katastrofa, kakor nas Savinjčane leta 1934! Zato ni čudno, da so bili češki hmeljarji začetkom sezone malodušni, ko so videli vse te ogromne količine ne posebnost lepega blaga. To se je pokazalo tudi pri cenah, ki se kljub temu, da so bile nastavljene izredno nizko, vsled splošne in prevelike ponudbe niso mogle držati, ampak so začele popuščati. Položaj se je jel izboljševati šele tedaj, ko je neugodno vreme povzročilo v nekaterih državah, tako v Belgiji, Franciji, Angliji, posebno pa v Združenih državah severne Amerike znaten izpadek hmeljske letine.

Trenotni položaj na svetovnem hmeljskem trgu nikakor ni neugoden, ampak daje hmeljarjem, ki še posedujejo hmelj, mnogo upanja, da bodo vnovčili svoje blago zadovoljivo.

Tudi izgledi za bodočnost niso slabi. Odločilnega pomena za nadaljnji obstoj in razvoj savinjskega hmeljarstva bo izvoz našega hmelja v obe anglosaški državi Anglijo in Ameriko. Zlasti Amerika kot največja odjemalka našega hmelja bo igrala za naše hmeljarstvo važno vlogo. Ker se s ponovno izvolitvijo predsednika Roosevelta pričakuje v Združenih državah severne Amerike splošno poživljenje gospodarskih razmer, se računa z vso gotovostjo že danes, da se bo konzum

piva povzpel na višino, katero je dosegel pred uvedbo prohibicije.

Pa tudi v drugih državah, zlasti v Nemčiji in Angliji, se opaža stalno naraščanje konzuma piva, kar mora hmeljarje navdajati le z optimizmom vsaj za bližnjo bodočnost. Zlasti razveseljivo za hmeljarje in važno za bodočnost pa je dejstvo, da bomo stopili v novo sezono skoraj brez hmeljskih zalog in da se bodo tekom letošnje sezone močno izpraznile radi pičle letine tudi zaloge starega hmelja v Ameriki.

Vendar je treba omeniti še eno dejstvo. Amerika in Anglija sta res glavni odjemalki našega hmelja, ne smemo pa pozabiti pri tem, da kupujeta ti dve državi samo lepo zeleno blago in da lisastega hmelja pod nobenim pogojem ne marata! Interesent za lisasto blago je samo Belgija, kamor smo izvozili tudi leta 1934 svoj slab pridelek.

Da smo letošnjo sezono tako naglo in lahko prodajali, je pripisati v največji meri lepi barvi našega letošnjega hmelja. In dokler bomo pridelovali tako lepo blago kot je bilo letošnje, nas ni treba biti strah pred bodočnostjo!

Zato moramo posvetiti savinjski hmeljarji našo glavno skrb pridelovanju prvovrstnega kvalitetnega in gladkozelenega blaga!

Znamkovanje našega hmelja

Kakor znano, je bila letos tik pred začetkom hmeljske sezone oblastveno ukinjena »Javna oznamovalnica za hmelj v Žalcu«, ki je bila ustanovljena svoječasnno na pobudo Hmeljarskega društva in Hmeljarne v Žalcu sporazumno z občinami sodnih okrajev Celje, Gornji grad in Vransko na osnovi zakona o znamkovanju hmelja iz leta 1907.

Znamkovanje hmelja je vsled tega vršila v letošnji sezoni novo ustanovljena »Banovinska hmeljska komisija Dravske banovine«, toda brez označbe kraja, v katerem je bil hmelj znamkovan.

Proti takemu načinu znamkovanja pa je vložilo Hmeljarsko društvo za Dravsko banovino vsled mnogoštevilnih pritožb hmeljarjev in hmeljskih trgovcev protest na Ministrstvo poljoprivrede v Beogradu z zahtevo, da se vrši signiranje hmelja po starem — nad 25 let preizkušenem — načinu.

Zahteva Hmeljarskega društva, ki je istočasno zahteva vseh savinjskih hmeljarjev, je tem bolj utemeljena in pravična, ker je »Javna oznamovalnica za hmelj v Žalcu« izvrševala signiranje hmelja nad 25 let v splošno zadovoljnost in na način, ki je prinesel našemu savinjskemu goldingu svetovni sloves.

Oznamovalna listina je bila znana širom sveta in je uživala tako v trgovskih kakor tudi v pivovarniških krogih vsestransko in popolno zaupanje. Na teh oznamovalnih listinah in na vseh znamkovanih balah pa je bilo odtisnjeno poleg značke »Južnoštajersko-Savinjska dolina« tudi »Oznamovalnica za hmelj v ŽALCU« in pod tem imenom pozna naš hmelj ves trgovski svet. Krajevno ime ŽALEC je torej bistven sestavni del signuma, ki se uporablja že skozi desetletja, je dobro in splošno znan v trgovskem svetu, vsled česar se ne sme spreminjati, ker pomeni vsaka sprememba naše znamke nevarno ogražanje težko pridobljenega slovesa našega hmelja na svetovnem hmeljskem trgu. Opustitev označbe krajevnega imena Žalec v oznamovalnih listinah in na znamkovanih balah je nadvse nevaren eksperiment, ki bo prinesel

našemu savinjskemu hmeljarstvu — nikakor pa ne Žalcu, ki je gotovim krogom tako strašno v želodcu — nepopravljivo škodo! Sploh pa je to edinstven primer, ki ga ne najdemo nikjer na svetu, da bi vršila znamkovanje hmelja neka komisija, ampak obstojajo v vseh državah javne oznamovalnice, ki opravljajo to delo.

Zato je vse obsodbe vredno, da se odpravljajo stare, na polju narodnega gospodarstva preizkušene in koristne ustanove ter se zamenjujejo z novimi, ki nimajo nobene praktične vrednosti in so le v škodo našemu kmetovalcu!

Novi pravilnik o znamkovanju našega hmelja prinaša tem večjo škodo našemu hmeljarstvu, ker daje tudi izvensavinjskemu hmelju pravico do znamkovanja pod znamko »Dravska banovina« s tem pa obenem tudi možnost zamenjave našega hmelja s hmeljem iz Dravske doline in drugih krajev, kjer se prideluje manjvredno blago. Z ozirom na to, da je označba »Dravska banovina« po novem pravilniku splošno ime za ves hmelj s teritorija Dravske banovine, je novo znamkovanje samo voda na mlin tisti inozemski hmeljski trgovini, ki sedaj lahko slepomiši in se okorišča na škodo savinjskega hmeljarstva!

Z novo znamko pa je dana izvensavinjskemu hmeljarstvu tudi možnost nadaljnjega širjenja v času, ko postaja hmeljarstvo od leta do leta manj rentabilno in se po vsem svetu trudijo, da bi hmeljske nasade čim bolj omejili in to celo v okoliših, ki uživajo svetovni sloves radi prvovrstne kvalitete njihovega hmelja. Pri nas pa se dela ravno narobe ter se pospešuje in ščiti z znamko hmeljarstvo v krajih, ki vsled talnih in podnebnih razmer niso prikladni za gojitev te industrijske rastline!

ING. J. TERŽAN, RUŠE:

Navodila za pridobivanje humus-gnoja

Največji del naše slovenske zemlje ne vsebuje dovolj humusa. In vendar igra humus v zemlji zelo veliko vlogo. Pomanjkanje humusa je vzrok za nesi-gurne žetve. Peščena in lahka zemlja, brez humusa, nima one sposobnosti za vpijanje in zadrževanje v sebi potrebne vlage, ki je v vročih poletnih dneh, kadar je zelo malo dežja, za dobro in obilno žetev odločujoča.

Humus se vnaša v zemljo s pomočjo hlevskega gnoja in komposta. Čestokrat pa kmetovalcu, posebno vinogradniku, hmeljarju in sadjarju, primanjkujejo one količine hlevskega gnoja, ki jih rabi, da bi lahko vsako 3—4 leto, po točnem kolobarenju, pognojil s hlevskim gnojem vso svojo zemljo v dovoljni meri. Vsled te stiske in pomanjkanja hlevskega gnoja na eni strani in vsled velike koristi humusa za dobro letino, so napredni kmetovalci in kmetijski strokovnjaki iskali nadomestila. Umetni gnoj lahko nadomesti mineralno snov, ki se nahaja v hlevskem gnoju, ne more pa nadomestiti organske. Po dolgem iskanju pa se je slučajno dognalo, da se lahko v kratkem času — v 4 mesecih, pridelava iz organskih odpadkov: slame, listja, plevela, plev itd. hlevskemu gnoju enakovreden humus-gnoj.

Praktičen postopek za pridelovanje humus-gnoja je sledeč: Na 100 kg slame, listja, plev, plevela in drugih odpadkov posujemo 5 kg neoljenega apnene-ga dušika in vse skupaj dobro zmešamo, polijemo z 150 lit. vode, dobro steptamo in pokrijemo s plastjo

zemlje, da se ne posuši. Po 10—14 dneh moramo ponovno politi s 100 lit. vode. Cel postopek je isti kot pri pripravljanju navadnega komposta. Predvsem moramo izbrati prostor blizu potoka ali vodnjaka, da imamo vodo takoj pri roki. Tlo, kjer bomo delali kompostni kup, moramo zbiti z ilovico ali položiti lepenko, da voda, ki jo nalijemo na kup, ne odteče. Sedaj razprostrimo prvo plast slame ali drugih organskih odpadkov, jo dobro stlačimo in namočimo ter posujemo z apnenim dušikom. Na to prvo plast namečemo drugo plast odpadkov, ki jo zopet dobro sšlačimo, polijemo z vodo in posujemo z apnenim dušikom. Tako nalagamo plast na plast (ki so okrog 30 cm debele). Na en kup naložimo 7 takšnih plasti. Da se kup ne osuši, ga moramo obložiti z deskami in pokriti z 20 cm debelo plastjo zemlje.

Sedaj nastopi v kupu vrenje in presnavljanje organskih odpadkov v humus-gnoj. Za to presnavljanje je potrebno, da vlada v kupu toplota do 60° Celzija. Da se kup prej segreje, je dobro, da primešamo konjski gnoj. Za pravilen proces vrenja je potreben dušik, kot hrana za bakterije, ki organsko snov predelujejo, vlaga in zrak.

Zato moramo kup komposta večkrat pregledati in če se je osušil, ga moramo zopet politi z vodo, kar je posebno važno, če delamo humus-gnoj poleti, ko je zrak suh in je malo padavin.

Če je potek vrenja pravilen, lahko humus gnoj po štirih mesecih razvozimo na njivo ali v vinograd, ne da bilo potrebno kup prekopati. Analiza humus-gnoja je pokazala, da ne zaostaja v pogledu rastlinsko-hranilne vrednosti za hlevskim gnojem.

Analiza:

	humus-gnoj pridelan z apnenim dušikom	navadni hlevski gnoj
vode	76%	75%
pepela	6%	6%
organske substance	18%	19%
	100%	100%
skupno dušika	0.68	0.50
» fosforne kisl.	0.46	0.25
» kalija	0.82	0.63
» apna	0.70	0.60

Iz tega je razvidna velika vrednost humus-gnoja. Vsak kmetovalec in vinogradnik ima razne odpadke, ki mu sedaj gnijejo, brez prave vrednosti. Vse to se lahko po opisanem načinu koristno uporabi.

Poskusi pa so pokazali, da je zelo koristno primešati neoljeni apneni dušik navadnemu kompostu, ki prej dozori, obenem pa upliva apneni dušik kot desinfekcijsko sredstvo. V kompostu se namreč uniči zalega ogercev in drugih škodljivcev, ki jih sicer z nadnim kompostom unašamo na njivo, vrt, hmeljnik ali vinograd in ki nam naredijo na kulturah veliko škodo.

Ako hočemo pospešiti dozorevanje slamnatega in suhega hlev. gnoja, postopamo istotako kot smo spredaj opisali. Hlevski gnoj naj se poliva z gnojnicco, ki je koristna tudi za polivanje organskih odpadkov, iz katerih pridelujemo po opisanem načinu humus-gnoj.

Vsak slovenski kmetovalec, bodisi veleposestnik, posestnik ali bajtar, si mora vzeti za eno svojih glavnih nalog pridelovanje humus-gnoja, ker si lahko po-

boljšamo in osiguramo letino samo takrat, če bo naša zemlja preskrbljena z dovolj humusa!

Tržna poročila

Žalec. V mesecu novembru je prišlo pri nas le do neznatnih kupčij. Prodanih je bilo le okrog 50 kvintalov hmelja. Cene so ostale skoraj nespremenjene ter se je plačevalo od Din 14'- do Din 32'- za 1 kg. Pričakuje se, da bo naraslo povpraševanje po hmelju v mesecu decembru in januarju, nakar bo mogoče vnovčiti še ostanek letošnjega pridelka t. j. okrog 450 kvintalov hmelja.

Bačka. V novembru se je tudi v Bački prodalo razmeroma malo hmelja, cene pa so ostale skoraj nespremenjene od Din 7'- do Din 24'- za 1 kg Neprodanega hmelja leži danes še okrog 3.000 kvintalov ter se računa, da je 90% letine razprodane.

Čehoslovaška. V preteklem mesecu je prišlo na Čehoslovaškem trgu do velikih zaključkov tako, da znašajo danes zaloge neprodanega hmelja samo še okrog 15.000 kvintalov. Cene so ostale skoraj nespremenjene in notira žateški hmelj Din 23'- do Din 37'-.

Nemčija. Hmeljska letina Nemčije je skoraj popolnoma razprodana. V zalozah vseh produkcijskih okolišev leži samo še okrog 6.000 do 8.000 kvintalov hmelja. Cene so ostale nespremenjene.

Francija. Hmeljska kupčija je bila v zadnjem mesecu pri nespremenjenih cenah mirna. Dober hmelj je že skoraj popolnoma razprodan.

Poljska. Povpraševanje po ostalem hmelju se je v zadnjem času nekoliko poživilo. Cene so ostale nespremenjene ter se je plačevalo od Din 7'- do Din 25'- po kvaliteti.

Anglija. Ne glede na veliko zanimanje za blago nove letine so se v minulem mesecu izvršili tudi veliki nakupi hmelja iz leta 1935 in sicer iz zaloz pri trgovcih, ki so imeli hmelj shranjen v hladilnih prostorih. Boniteta hmelja se je letos težko določevala, ker je kvaliteta zelo neenaka.

Amerika. V rokah producentov so samo še neznatne količine hmelja dobre kvalitete, za katerega zahtevajo Din 40'— do Din 41'—. Ostanki letine 1936 se prodajajo po čvrstih cenah. Veliko zanimanje je vladalo tudi za hmelj iz leta 1935. Zaloge starega hmelja iz l. 1933 in 1934 se cenijo na 70.000 bal.

V nevarnosti

je tvoj denar doma pred ognjem in tatovi!

Nalagaj

denar v domače hranilnice!

Zaupaj svoj denar

HRANILNICI DRAVSKE BANOVINE

(prej JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA)

v Celju, nasproti pošte.

Za hranilnico jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo.

Nove vloge so takoj izplačljive.

Savinjska posojilnica v Žalcu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena l. 1881.

nudi popolno varnost za vloge na
hranilne knjižice in v tekočem računu
ter jih obrestuje najugodneje

Hmeljarji! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun poštne hranilnice št. 10.994

Brzjavi: »Posojilnica«

Telefon št. 2

Blagajniške ure: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah in praznikih od 9. do 11.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Glavnica in rezerve
nad Din 16,500.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj

FOSFATNA ŽLINDRA

je domač proizvod in najcenejše fosforno gnojilo

Občutno pomanjkanje fosforne kisline v vseh naših zemljah nujno zahteva, da dodamo zemlji razen hlevskega gnoja tudi nujno potrebne fosforja, kajti šele potem je gnojilni učinek kalijevih in dušičnih gnojil kakor tudi hlevskega gnoja povsem zadovoljiv. Kot umni in štedljivi gospodarji bomo seveda nabavili ono fosforno gnojilo, ki je najcenejše in domačega izvora.

FOSFATNA ŽLINDRA

ki se proizvaja iz dalmatinskih sirovih fosfatov in vsebuje okoli

18% celotne fosforne kisline,

10% v 2%-ni citronovi kislini topne in

6% vodo topne fosforne kisline,

je vsekakor najcenejše fosfatno gnojilo, kar je razvidno iz dejstva, da je za polovico cenejša od Tomaževe žlindre in za približno 30% cenejša od navadnega rudninskega superfosfata.

Poročila izkušenih kmetovalcev označujejo fosfatno žlindro kot zelo prikladno in učinkovito umetno gnojilo, s katerim se lahko doseže znatno povečanje žetve. — Tako se je dobil pri gnojenju travnikov za skoro 100% večji pridelek pri prvi košnji in okoli 60–80% pri oštavi;

pri gnojenju hmelja je znašalo povečanje pridelka do 200% donosa;

tudi vinogradi in sadovnjaki, ki so bili gnojeni s fosfatno žlindro, obetajo bogato letino in pričajo, da je fosfatna žlindra zares izvrstno fosforno gnojilo.

Prodajna cena fosfatne žlindre znaša samo Din 75.-

za 100 kg iz tvornice, ki omogoča vsakemu kmetovalcu nabavo tega čisto domačega in zelo koristnega umetnega gnojila.

FOSFATNO ŽLINDRO

proizvaja **TOVARNA KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.**, podružnica Celje, ki daje tudi vsa zaželeno pojasnila o nabavi in uporabi kmetovalcem in ostalim interesentom brezplačno.

ANTON JURCA NASLEDNIK
MILKO SENČAR
tvornica žveplovih izdelkov

PTUJ

Ustanovljeno l. 1860

HMELJARJI

se tudi morajo boriti proti raznim škodljivcem na hmelju, med drugim
proti rdečemu pajku.

Po izvršenih poskušnjah priporočajo strokovnjaki uporabo

žveplove apnene brozge znamke **Zvezda**

ki jo po vseh sodobnih predpisih in najceneje izdeluje tvornica žveplovih izdelkov:

Milko Senčar v Ptuj.

Za 1. škropljenje vzamemo: 1 kg brozge na 100 litrov vode

„ 2. in kasnejša škropljenja: 3 „ „ „ 100 „ „

Žveplovo apneno brozgo smemo mešati 1 ali 2% k galični raztopini ter vzamemo na 1—2% galične raztopine pri:

1. škropljenju $\frac{1}{2}$ kg žveplove apnene brozge

2. „ $1\frac{1}{2}$ „ „ „ „

Najbolje je škropliti pri oblačnem vremenu, ko ni vetrovno — izogibati se je škropljenja pri solncu v izogib solnčne pripeke. Škroplilec naj si zavaruje oči in namaže roke z oljem ali mastjo.

Namažite tudi hmelovke (Hopfenstangen) s 4% raztopino žveplove apnene brozge: 4 kg žveplove apnene brozge na 100 litrov vode, ker tako uspešno zatrete zalego rdečega pajka. Še bolje je, če pustite hmelovke nekaj ur ležati v tej 4% raztopini žveplove apnene brozge.

Galično žveplovo apneno brozgo smemo uporabljati tudi za škropljenje sadnega drevja pred in po cvetju. Istotako je ta mešanica uporabna za škropljenje krompirjevega zelenja, da mu ne škoduje rja.

Kdor ne uboga, ga tepe nadloga!

Predno se vzame žveplova apnena brozga iz soda, naj se pošteno premeša! Vsa pojasnila daje in naročila za vsako množino žveplove apnene brozge znamka ZVEZDA, izvrši takoj in po najnižjih cenah in ugodnih plačilnih pogojih, tvrdka

ANTON JURCA NASLEDNIK

Milko Senčar

tvornica žveplovih izdelkov v Ptuj

Telefon interurban: Ptuj 3

